

Szeged — város — fiatalok

BESZÉLGETÉS PAPP GYULÁVAL, A VÁROSI TANÁCS ELNÖKÉVEL

Tizenöt évvel ezelőtt azt hitték a jogalkotók, egyszerű dolguk van — törvényt hozunk az ifjúságról, s ha lassan is, de segítségével megoldódnak a legégetőbb gondok. Nos, ez a bizonyos ifjúsági törvény él ma is, csak épp kiderült, végrehajtása nem olyan egyszerű. Először azért, mert a paragrafusokban körülírt ifjúságnál jóval színesebb képet mutat az élet, sokkal több réteg, csoport, egyéni problémát hoztak a hétköznapok. Másodszor azért, mert gazdaságunk bajai a legszebb szándékot is megkötötték, el kellett sajátítanunk „ifjúságpolitika”-ügyben is ilyen fogalmakat: „nincs, kevés van, legfeljebb a következő öt éves tervben...”

Ez-persze csak az egyik oldala elmúlt 15 évünk értékelésének. Papp Gyulát, a város tanácselnökét arról kérdeztük: az általánosán ismert gondok mellett milyen eredmények jellemzik Szeged ifjúságpolitikáját? Egyszerűbben: a város vezetői szerint hogy él ma egy szegedi fiatal, milyen távlatokat kínál számára a város?

— *Beszélgésünk elején szóljunk a múlttól. Milyennek itéli meg a Szegeden élő fiatalok helyzetét, rendelkeznek-e speciális előnyökkel, illetve jelentkezik-e városunkban sajátos gondok.*

— Hadd kezdjem a választ egy személyes dologgal Tizenkét évig dolgoztam hivatásos ifjúsági vezetőként, s ezért is fontosnak tartom, hogy ma tanácselnökként az ifjúságpolitika céljainak minél teljesebb megvalósítását szorgalmazzam. A konkrét kérdésre válaszolva pedig ezt mondhatom: az ifjúság helyzetét megítélhetjük önmagában, elszigetelten, és a társadalom egészébe ágyazva. Úgy érzem, csak a második megközelítés hozhat helyes eredményt. Mivel a hetvenes évek elejétől dinamikus fejlődött városunk, fokozatosan javultak a fiatalok életkörülményei is. Így ma Szegeden biztosítottak a tanulás, a művelődés, a kulturált szórakozás legfontosabb feltételei; összességében jónak ítélem meg a városunkban élő fiatalok helyzetét. A tapasztalatok egyébként azt mutatják, hogy az ifjúság is szereti ezt a várost. Egy bizonyíték a sok közül: tanulmányaik elvégzése után a nem szegediek is szívesen maradnak itt, s ha módjuk van rá, itt szeretnék elkezdeni munkahétköznapjaikat.

A város speciális előnye elsősorban iskolaváros jellegéből következik. Oktatási intézményei széles választási lehetőséget biztosítanak a különféle képzettségek megszerzésében. Ugyanakkor a sajátos gondok közt kell megemlítenem, hogy a sok munkalehetőség ellenére a felsőfokú végzettségűek közül néhány szakmában, (orvos, jogász, pedagógus) rendkívül nehéz az elhelyezkedés.

— *Szól az elmúlt másfél évtized eredményeiről. Ezek tények. De tény az is, hogy a hetedik öt éves tervben tovább kell javítani a fiatalok életkörülményeit. Milyen fő területekre fordít kiemelt figyelmet a városi tanács?*

— Várospolitikánk alapelvei egyszerűek. Minden városlakónak legyen tisztességes munkahelye, rendelkezzen valamennyi család otthonnal, s biztosítsuk mindenki számára a képzés, a tanulás feltételeit. Gondolom egyértelmű: ezek az elvek határozzák meg a szegedi ifjúságpolitikát is.

A munkalehetőségekről szólva el kell ismerni, hogy Szegeden a már említett szakmákat kivéve nincsenek elhelyezkedési gondok. De a jövőben még nagyobb erőket kell összpontosítani arra, hogy üzemeinkben a csúcstechnológia váljon jellemzővé, fiataljaink mind több olyan munkahelyet találjanak, ahol kibontakoztathatják képességeiket.

Ehhez a témához szorosan kapcsolódik a képzés helyzete. Az elmúlt évtizedekben húsz általános iskolát építettünk, új szakmunkaképző központot adtunk át, bővült a középiskolai tantermek, a kollégiumi férőhelyek száma, s e mellett a fiatalok igényeit, céljait is szolgálja például új könyvtárunk és a nemrégiben újjáépített színházunk is. Az eredmények felsorolásakor persze nem feledkezünk meg a gondokról sem — a makkosházi és új-rókusi általános iskola zsúfoltágáról, elvárásokról, hogy a demográfiai csúcs, vagy a középiskolákat. Ez utóbbi gond enyhítése már az új öt éves tervünk egyik fő feladata, s a tervek szerint egy húsz és egy huszonnégy tanter-

mes középiskola építésével fogjuk megoldani.

— *Harmadik fő területként említette a lakáshelyzetet. Úgy érzem, ez a téma fontossága miatt megér beszélgésünkben egy külön fejezetet.*

— Egyetértek, már csak azért is, mert a gondok felsorolásakor a kelleténél ritkábban beszélünk eredményeinkről. Én most ezekkel kezdeném. Szegeden a hatvanas évek második felétől erőteljes lakásépítés indult meg, öt éves tervenként átlagosan 10 ezer 800 lakás épült fel. A városi tanács mindenkor nagy figyelmet fordított arra, hogy a fiatalok kiemelten részesüljenek a különböző lakásellátási formákból. A hetvenes évek elején, amikor elvárásként fogalmazódott meg, hogy az elosztható lakások 20 százalékát fiatalok kapják, Szegeden ez az arány már 40—50 százalék volt. A megyei városok közül jelenleg nálunk lehet a legrovidebb időn belül lakáshoz jutni a fiataloknak. 1984—86 között hároméves kiemelt program biztosította Szegeden a fiatal házások, két- és többgyermekes családok lakáshoz jutásának meggyorsítását. A tervben 1800 fiatal házaspár lakásának megoldása szerepelt, ezzel szemben 1929 család jutott új otthonhoz. A programon kívül évente száz-százötven fiatalot költöztetnek új lakásba egyedülálló fiatalok. A hetvenes évek közepén az országban először Szegeden épültek garzonházak, s évek óta sikeres a KISZ—OTP garzonlakás akció. Ami pedig már a jövő: 1985-től új támogatási rendszer segíti a fiatalokat. Jelenleg 200 ezer forint vissza nem térítendő támogatás és 100 ezer forint kamatmentes kölcsön adható a rászorulóknak. Valljuk be őszintén, erre szükség is van, hiszen a lakásárak rendkívül megemelkedtek.

— *Persze nemcsak a lakásárak... Sokan a mindennapi élet megemelését költségeivel magyarázzák, hogy egyre kevesebb utód születik. Az is általánosnak tűnő nézet, hogy ez a helyzet csak a gyermeknevelés eddiginél hatékonyabb támogatásával változtatható meg. Milyen segítséggel élhet e területen a tanács?*

— A családalapítás, a gyermekvállalás rendkívül összetett társadalmi kérdésekkel függ össze. A befolyásoló tényezők döntő többsége kívül esik a tanács hatáskörén. Mi, a gyermekneveléshez elsősorban a feltételek megteremtésével tudunk segítséget nyújtani. Jelenleg Szegeden a bölcsődei ellátásban nincs zavar, az óvodai ellátás teljes körű. A gyermekek 70 százaléka részeseül szervezett érdektetésben. A diákonyhákon eddig a mennyiségi igények kielégítése volt a cél, ma azon fáradozik a tanács, hogy a minőség is javuljon. Közel 50 milliós beruházással folyik a központi konyha rekonstrukciója. Az iskolákban biztosított a gyermekek napközi otthonos ellátása, megoldott a nyári táborozás is.

Természetesen nem minden család él Szegeden sem egyforma anyagi körülmények között. A kevesebb pénzzel rendelkezőket a tanács segítyezésben részesíti. Ez lehet pénzbeli juttatás, vásárlási utalvány, vagy a gyerek napi háromszori étkezésének biztosítása. A kifizetett preventív segély összege 1983-ban még csak 852 ezer forint volt, tavaly már meghaladta az 1 millió 120 ezret is. A rendszeres nevelési segély összege 1985-ben 3 millió 910 ezer forint volt.

— *Az előbb arról beszélünk,*

gond a kevés gyerek. A szülők így fogalmazzák: sokszor még ennyi is soknak tűnik, hisz zsúfoltak az iskolák, kevés a szociális intézmény. Várható-e változás e területen?

— Ezekkel a megállapításokkal vitatkoznom kell. Már szóltam arról, hogy az óvodai, bölcsődei elhelyezés biztosított, legfeljebb az fordulhat elő, hogy a gyerek nem a lakóhelyéhez közel eső intézményben kap helyet. Az új városrészekben, elsősorban Makkosházán és Rökuson valóban zsúfoltak a gyermekintézmények, ugyanakkor a város más részein ezek nincsenek kihasználva. Jelenleg 41 általános iskola van Szegeden, s mindössze négyben tartanak váltakozó tanítást, s mintegy nyolc iskola tekinthető zsúfoltnak. A városi tanács ezt úgy próbálja megoldani, hogy tanári kísérettel iskolabuszok szállítják a gyerekeket a távolabbi iskolákba. Ezt a megoldást a szülők nem szívesen vállalják. Meg kell azonban jegyezni, hogy az intézmények hatékony kihasználása miatt a fejlett európai országokban is természetes és elfogadott az iskolabuszok rendszere.

— *A tanulás, a lakáskérdés, a szociális helyzet áttekintése után következzék a pihenés. Szeged ifjúságának van-e módja arra, hogy a kor követelményeinek megfelelően, hasznosan töltsék el szabadidejét?*

— Szegedet a történelmi hagyományok is kötelezik arra, hogy betöltse Délmagyarország központjának kulturális vezető szerepét. Néha erőn felül is sokat áldoz azokra az intézményekre, amelyek az ifjúság nevelését, kulturálódását, sportolását szolgálja. A könyvtár, a levéltár, az újjáépített nemzeti színház, az ifjúsági ház biztosítja a fiatalok számára a szabadidő hasznos eltöltését. A sportolás feltételei is adottak. Az elmúlt években jelentős fejlesztésekre került sor — nemcsak tanácsipénzeszközökből —, így átadták az úttörő vízitelepet, a Maty-éri evezős pályát, s készül a jégpálya is. Az általános iskolák mellé pedig olyan tornatermeket építettünk, hogy ki tudjuk elégíteni a jelentkező tömegsportigényeket is. Úgy érzem, ma nem további építkezésekkel, hanem a meglévő intézmények hatékonyabb kihasználásával kell elérnünk, hogy minél több szegedi fiatal vonzó programokat találjon szabadidejében.

— *Az eddigi kérdésekből úgy tűnhet, a szerepek adóttak. Vagyis az ifjúság kér, a város pedig ad — ha erre engedi. Befejezésül fordítsunk ezen a sorrenden. Mit kér, vár el a város vezetése Szeged ifjabb lakóitól? Hogy látja a tanácselnök — mennyire közéleti, tenni, változtatni akaró a mai szegedi ifjúság?*

— Az elmondottakból úgy érzem, kiderült, lehetőségeinkhez mérten igyekszünk a legtöbbet adni fiataljainknak. Joggal elvárjuk azonban, hogy a fiatalokat szolgáló intézményeknek nemcsak megóvásában, hanem azok környezetének szépítésében, gondozásában is nagyobb szerepet vállaljon az ifjúság. A város szeretetének jobban meg kellene mutatkoznia értekeink megóvásában, a város tisztaságának biztosításában — de tegyük hozzá ez nemcsak a fiatalokra vonatkozik.

Elvárja a városi tanács azt is, hogy fiataljaink az eddiginél jobban részt vegyenek a város közéletében, tevékenyen bekapcsolódjanak a várospolitikai alakításába. Ehhez persze nekünk is segítséget kell adnunk úgy, hogy több fiatal vonunk be a város vezetésébe. A tanács választások során kiderült, hogy a mai képviselői rendszer erre nem igazán alkalmas, ezért újabb képviselői formákat kell kitalálni. S miért fontos ez annyira? A válasz egyszerű. Ha fiataljaink érzik, a döntések során meghatározó véleményük, jobban megkövetelik a feladatok teljesítését saját korosztályukban — látják, hogy az ifjúságpolitika szerves része városunk életének, s ezért megoldása is valamennyi szegedi polgár ügye.

BÁTYI ZOLTÁN

CZINDER ANTAL RAJZA

SASS ERVIN

Legenda

mondják hogy az embert nem lehet legyőzni hogy nincs az a golyó az a kés az a harcmódor az a ravasz-ság mondják hogy az ember sebezhetetlen hogy az egész égbolt mint óriás pajzsa védi mondják hogy a szerelem maga a halhatatlanság és egyetlen szó a varázslat titka szerettek mondják hogy az ember örökkévaló miként a föld és a csillagok de örökkévaló-e a remény hogy az embert nem lehet legyőzni soha

Szeged műemlékei

50. Lenin krt. 57.

A körút-szakasz „Védett városkép” táblája (az 53. sz. ház falán) vonatkozik az 57-es számú házra is.

A Weisz-ház egyemeletes sarokház, lecsapott sarokkal. Földszintjén egyenes záródású üzlethelyiségek. Hasonló emeleti ablaksora felett az íves és timpanonos párkányok füzérsízt fognak közre. Füzéres konzolokon áll sarokerkélye. Homlokzatait füzéres és emberarcok, téglalap alakú padlásnyílások felett leveles konzolú párkány zárja le. Falsíkja többfajta kvaderezésű, melyet a földszint nagy részén lekopaszítottak. Új kapuja szűk kapualjba, onnan alacsony lépcsőházba nyílik. Csöppnyi udvarféléjének függőfolyosóján gazdag rajzú kovacsoltvas korlát.

A házat „Weisz Ignác” építette 1880-ban. Június 9-én kért rá építési engedélyt és már az év végén, december 18-án lakhatási engedélyt állítottak ki az épületre. Itt nyílt meg Csernus József péksége. Weisz Ignác új emeletes házat a „Kiskörút” kialakításának megfelelően építette fel. Helyén a nagyárvízkor a Palánk 177. sz. ház egy része állt, a másik részén a körút fekszik. Az árvízkarosult Wagner F. A. háztulajdonoson kívül még hat károsultat jegyeztek fel a terjedelmes házban.